

Gabus vaikas. Rekomendacijos mokytojams.

Kai darželį pradeda lankyti naujas vaikas, auklėtojas turi suprasti, kuo šis vaikas skiriasi nuo savo bendraamžių. Tam svarbu, kad mokytojas gerai išmanytų vaiko raidos amžiaus ypatumus.

Pageidautina, kad gabus vaikas jau būdamas darželyje galėtų visiems parodyti savo veiklos rezultatus – nuo piešinių parodos iki kvietimo į koncertą, kuriame dalyvauja.

Svarbiausias mokant gabius vaikus yra mokytojas. Grupėje atsižvelgti į kiekvieno vaiko interesus neįmanoma, tačiau svarbu organizuoti veiklą, kad ji būtų patrauklesnė vaikams.

Auklėtojas turi stengtis, kad grupėje vyrautų saugi atmosfera, kurioje gabus vaikas galėtų realizuotis. **GABUS VAIKAS YRA NE TIK DŽIAUGSMAS, BET IR RŪPESTIS.**

Gabumų požymiai ikimokykliniame amžiuje:

- neįprastai judrūs, gyvybingi kūdikystėje;
- sparčiai vystosi ankstyvaisiais raidos etapais;
- anksti supranta kryptis (*kairė, dešinė*);
- pasižymi turtingesniu žodynu nei bendraamžiai;
- spontaniškai kuria istorijas, pasakas ar dainas;
- konstruoja įdomias formas ar vaizdus iš trinkelėlių, lentelių, molio ir pan.;
- sudeda sudėtingą dėlionę;
- supranta abstrakčias ir sudėtingas sąvokas;
- neįprastai greitai įgyja naujus įgūdžius, įvaldo sąvokas;
- greitai išmoksta dainas ar jų melodiją;
- puikiai reiškia mintis kalba;
- prisimena ir supranta ryšį tarp įvykių;
- moka išardyti ir vėl sudėti daiktus;
- sėkmingai vykdo nurodymus atlikti keletą užduočių paeiliui;

- teikia pirmenybę naujovėms;
- sugeba ilgam sukaupti dėmesį spręsdami užduotis;
- turi humoro jausmą;
- kalbėdami su mažesniais už save, supaprastina kalbą;
- smalsūs, daug klausinėja;
- domisi kolekcionavimu;
- supranta kitų jausmus, patys moka juos išreikšti;
- dėmesingi, pastabūs aplinkai;
- naudojami kalbiniais įgūdžiais spręsdami konfliktus ar norėdami daryti įtaką kitų vaikų elgesiui.

Vaikai, pasižymintys išskirtiniais kurios nors srities gabumais, gali niekuo neišsiskirti kitose srityse. Nebūtinai jie pasižymi visais kurios nors srities gabumų požymiais.

PEDAGOGINĖS REKOMENDACIJOS GABIŲ VAIKŲ MOKYTOJAMS

L. S. Kaplan (1990) teigia, jog suaugusieji turėtų atkreipti dėmesį į tokias gabių vaikų reikšmes:

1. Poreikį suprasti, kuo jie skiriasi nuo kitų ir kuo panašūs;
2. Poreikį pripažinti, priimti savo gebėjimus, talentus ir apribojimus;
3. Poreikį išvystyti socialinius įgūdžius;
4. Poreikį jaustis suprastu ir priimtu kitų;
5. Poreikį suprasti skirtumą tarp meistriškumo ir tobulumo siekimo.

Suprasdami juos, suaugusieji gali sudaryti tinkamas sąlygas jų patenkinimui. Taip palengvins prisitaikymą prie socialinės aplinkos, teigiamo "Aš" vaizdo vystymą, savirealizaciją.

Apžvelgus gabių vaikų ugdymą, vystymosi sunkumus, negalima teigti, jog jie neturi nieko bendro su kitais mokiniais ar yra pranašesni. Tiesiog dėl papildomų aukštų kompetencijų, intelektinių gebėjimų jie vadinami išskirtiniais, kelia daugiau iššūkių ugdytojams, reikalauja didesnio paskatinimo nei jų bendraamžiai. Nepaisant aukštų intelektinių sugebėjimų svarbu skirti dėmesio vidiniam pasauliui, kuris yra turtingas, tačiau kartais labai išsibarstęs.